

drugemu konceptu sveta, ki ga zavrača, čeprav ima še tako veliko umetniško vrednost. Tako umetniško delo vzpostavlja veliko več povezav kot le s samim seboj, s čimer lahko razložimo njegovo radikalno nedostopnost ali zbujanje pozitivnih oziroma negativnih strasti.

Umetnostna vzgoja v javnih šolah

Kakšna umetnostna vzgoja je možna v javnih šolah, odprtih vsem, brez predhodne selekcije glede na naklonjenost?

Najprej gre za vabilo k odkrivanju tega, kar je človek ustvaril tako prese-netljivo, kot je lahko. Takšno uzaveščanje človekove ustvarjalne svobode je že priznavanje človečnosti vsake osebe.

Nato gre za vabilo k odkrivanju odmevov na delo z lepoto in vsem, kar daje smisel življenju za tistega, ki ga je ustvaril, čeprav je drugačno od njegovih prepričanj, čustev in okusov. To je drugo uzaveščanje človekove raz-sežnosti v njegovi različnosti.

Gre tudi za odpiranje k drugemu, k bližnjemu, ki je blizu ali oddaljen, in temu, kar je onkraj vsakega in kar v filozofskem jeziku imenujemo transcendenca. V vsakem človeku obstaja prva stopnja transcendence. Transcendenca Boga v krščanski duhovnosti, Drugi, se odpira onkraj tega.

Zato je treba zbuditi občutljivost, tj. fizično zaznavanje materialnosti vsakega umetniškega dela: vsako delo se približuje preko oblike; kompleksno telo kot tako ni čisti duh. Ob-stajajo natančne pedagoške tehnike,



Foto: Matej Hozjan

Poletje ob morju

✍ Vladimir Truhlar

*Zaplaval si v drhtavico
sončnih odbleskov.*

*Lepota tvojih zamahov
se ureja
v skladnost poldneva*

*z igro lastovk
nad teboj*

*in enakomernim
udarjanjem vesel
pred sivimi,
žganordečimi,
žoltimi ploskvami
brega.*

*Tvojo prosojno
predanost nebu in vodi
barva
zelenkasta sinjina.*

*Vse bolj si svetel.
Topla luč
te zagrinja,
pronika vate
in se preliva
v tvojo bit,
da te pospremi
v mrtvi zrak
pozne jeseni
in zime.*

Iz: Vladimir Truhlar, Motnordeči glas,
1979

ki jih lahko izkoristimo ali se jih naučimo v učiteljskem poklicu. Zato je potrebna tudi odprtost kulturi, ki daje smisel življenju, kulturi umetnikov ustvarjalcev. To je tisto, kar je treba pripraviti in s čimer presežemo poučevanje umetniških tehnik, brez katerih umetnost ne more biti utelešena.

Umetnostna vzgoja je torej lahko pot človečnosti za vse. Za kristjane je lahko kraj in odsev ljubezni ljudi ustvarjalcev in ustvarjalcev Božje podobe in preko tega pot k Bogu stvarniku. ■

*Iz francoščine prevedla in
prirenila Barbara Cergolj*